

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 marca 2019 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Andrzej Marek

Protokolant: star. sekr. sądowy Magdalena Teteruk

po rozpoznaniu w dniu 1 marca 2019 r. w Legnicy

sprawy z powództwa A. K.

przeciwko (...) Spółka z o.o. w L.

o odszkodowanie, zadośćuczynienie i rentę z tytułu wypadku przy pracy

I. zasądza od strony pozwanej (...) Spółki z o.o. w L. na rzecz powoda A. K. następujące kwoty:

a) **100.000 zł (sto tysięcy złotych 00/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 14 kwietnia 2017 r. do dnia zapłaty – tytułem zadośćuczynienia,**

b) **1.330,00 zł (jeden tysiąc trzysta trzydzieści złotych 00/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 27 września 2017 r. do dnia zapłaty – tytułem kosztów leczenia,**

c) **326,00 zł (trzysta dwadzieścia sześć złotych 00/100) miesięcznie, poczynając od 01 czerwca 2017 r. płatne do 10 dnia każdego kolejnego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia w płatności którejkolwiek z rat – tytułem renty wynikającej z utraconych zarobków,**

d) **360,00 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych 00/100) miesięcznie, poczynając od 01 czerwca 2017 r. płatne do 10 dnia każdego kolejnego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia w płatności którejkolwiek z rat – tytułem renty na większe potrzeby,**

e) **300,00 zł (trzysta złotych 00/100) miesięcznie poczynając od 01 czerwca 2017 r. płatne do 10 dnia każdego kolejnego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia w płatności którejkolwiek z rat – tytułem renty w związku ze zmniejszonymi widokami powodzenia na przyszłość,**

II. oddala dalej idące powództwo,

III. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 384,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

IV. nakazuje stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Legnicy) kwotę 5.811,00 zł tytułem nieuiszczonych w sprawie kosztów sądowych, zaliczając te koszty w pozostałym zakresie na rachunek Skarbu Państwa.

SSO Andrzej Marek

Sygn. akt V P 14/17

UZASADNIENIE

I. żądania i stanowiska stron:

Powód A. K. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. następujących kwot:

- 272.190 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 14 kwietnia 2017 r., tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę
- 5.282,32 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, tytułem odszkodowania za uszkodzenie ciała i rozstrój zdrowia powoda
- 326,13 zł płatnej od dnia wniesienia pozwu, z góry do 10 dnia każdego miesiąca, tytułem renty za całkowitą utratę zdolności do pracy zarobkowej
- 1.000 zł tytułem renty na skutek zwiększenia się potrzeb,
- 1.000 zł płatnej od dnia wniesienia pozwu, z góry do 10 dnia każdego miesiąca, tytułem renty w związku ze zmniejszeniem się widoków powodzenia na przyszłość (pkt V);

Nadto wniósł o ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki wypadku z dnia 29 maja 2014 r. oraz zasądzenie od strony pozwanej kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości czterokrotności stawki minimalnej określonej w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

W uzasadnieniu żądania zadośćuczynienia wskazał, że na skutek wypadku z 29 maja 2014 r. doznał szeregu ograniczeń. Ból i ograniczenia ruchu uniemożliwiają mu nie tylko czynności dnia codziennego, czynności zawodowe, ale także uprawianie sportu. Ma poczucie osłabienia i wyraźnego spadku własnej wydolności. Powód uległ wypadkowi jako osoba w wieku 40 lat, a więc jako osoba, która w dniu wypadku miała przed sobą wiele lat kariery zawodowej, jak i na gruncie prywatnym wspólnego z córką podzielenia pasji sportowych, co niewątpliwie wzmaga intensywność cierpień.

W uzasadnieniu żądania odszkodowania wskazał, że w związku z wypadkiem poniósł szczegółowo udokumentowane koszty wynikłe z konieczności zakupu m.in. leków, opatrunków, maści, dojazdów do szpitala i na rehabilitację.

Co do żądania renty powód podał, że ponosi stałe udokumentowane koszty leczenia, specjalnej opieki pielęgniarstwa czy lekarskiej a nadto związane ze stałymi zabiegami rehabilitacyjnymi, specjalnym odżywianiem, korzystaniem ze środków komunikacji. Nadto z powodu wypadku nie będzie wstanie osiągać zarobków jakie mógłby realnie osiągnąć gdyby w dalszym ciągu był całkowicie sprawny. Zmniejszeniu praktycznie do poziomu zerowego, poprzez odebranie możliwości kontynuowania kształcenia i pracy uległy również jego widoki powodzenia na przyszłość. Tragiczny wypadek odebrał także powodowi możliwość doznania uczucia spełnienia w życiu rodzinnym i osobistym.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości a nadto wniosła o zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazała, że bezpośrednią przyczyną wypadku było wykonywanie przez powoda rozładunku w miejscu do tego niedozwolonym. Do zaistniałego wypadku przyczyniło się nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa pracy stanowiących naruszenie przepisów prawa górniczego i geodezyjnego. Strona pozwana wskazała ponadto, że powód miał świadomość, iż niedopuszczalne było wykonywanie jakichkolwiek prac na terenie podszybia. Powód

posiadał także wszelkie konieczne szkolenia w zakresie BHP i znał zasady rozładunku na rampie rozładawczej z wyłączeniem możliwości przeprowadzania rozładunków na podszybiu.

W ocenie strony pozwanej bezpodstawne było żądanie odszkodowania, bowiem z przedłożonych przez powoda faktur VAT dokumentujących poniesione wydatki na leki, wynika, iż zawierały one również całkowicie nieuzasadnione pozycje takie jak chociażby szampon przeciwłupieżowy.

Odnosząc się do żądania powoda o zasądzenie rent strona pozwana wskazała, iż nie sposób nie zauważyć, że z przedłożonych przez powoda dokumentów na dowód poniesionych, na szeroko pojmowane leczenie, wydatków od dnia 29 maja 2014 r. do dnia wywiedzenia powództwa, wynika, iż średniomiesięczny koszt tegoż leczenia to kwota 146 zł. Strona pozwana dodatkowo wskazała, iż z przedłożonych akt osobowych powoda wynika, że powód w roku 1991 r. zdobył zawód malarza budowlanego w szkole przysposabiającej do zawodu, a później dopiero w roku 2006 r. przeszedł, podnoszący jego kwalifikacje, kurs spawacza. Do dnia zdarzenia w roku 2014 r. powód w żaden sposób nie podejmował jakichkolwiek prób kontynuowania kształcenia celem podniesienia kwalifikacji, zatem wywody w tym zakresie w niniejszym postępowaniu mają jedynie na celu uzyskanie nieuzasadnionych korzyści. Strona pozwana podkreśliła przy tym, iż powód żąda przyznania łącznej miesięcznej renty wyrównawczej w kwocie 2.326,13 zł, która uwzględniając otrzymywany już przez powoda zasiłek rentowy w wysokości 2.284,91 zł, dawałaby powodowi miesięczny dochód znacznie przekraczający jego dotychczasowe przychody. Pozwana podniosła także, iż twierdzenia powoda o jego interesie prawnym w ustaleniu odpowiedzialności pozwanej za ewentualną szkodę na przyszłość są bezzasadne albowiem w świetle art. 442¹ k.c.

Pismami z 23 stycznia i 16 lutego 2018 r. powód rozszerzył powództwo najpierw o kwotę 2.369,65 zł a następnie 312,53 zł. wskazując, że w związku z wypadkiem poniósł dalsze udokumentowane koszty leczenia.

II. Ustalone okoliczności faktyczne:

Powód A. K. zatrudniony był u strony pozwanej w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w L. na podstawie umowy o pracę na stanowisku ślusarza-spawacza pod ziemią. W okresie zatrudnienia przechodził wszelkie niezbędne szkolenia w zakresie BHP.

W dniu 29 maja 2014 r. powód pracował na zmianie pierwszej pod ziemią na terenie kopalni (...) SA (...) w P.. Szytgar zmianowy J. D. podczas porannej odprawy wydał powodowi oraz operatorowi koparki (...) T. M. polecenie dokonania szybkiego rozładunku (na podszybiu poza rampą rozładawczą) koła do wozu transportowego. Koło to wraz z innymi materiałami miało być opuszczone szybem w wagonie transportowym. Powód ustalił, że wagon wraz z kołem przeznaczony do rozładunku będzie opuszczony około 9.00. T. M. przyprowadził ładowarkę (...) i zaparkował ją w przecince usytuowanej ukośnie w stosunku do szybu i chodnika, w którym opuszczane były wagony przeznaczone do rozładunku. W momencie spuszczenia wagonu powód miał za zadanie zaczepić hak ładowarki do koła znajdującego się w wagonie transportowym, a T. M. miał wyciągnąć to koło z wozu. W miejscu tym panował duży hałas. Ładowarka (...), z uwagi na jej miejsce postoju w przecince nie była widoczna dla sygnalisty obsługującego szyb. Powód ustalił z maszynistą oddziału drogowego, który odpowiedzialny był za transport wagonów na rampę rozładawczą aby wagon z kołem pozostawić na podszybiu, co też maszynista uczynił. Po spuszczeniu wagonu z kołem i pozostawieniu go na podszybiu powód wszedł na zderzak wagonu w celu założenia zawiesia hakowego. W tym momencie sygnalista wypuścił kolejny wagon z transportem, który siłą rozpędu dojechał do wozu, na którym stał powód. Powód został uderzony i upadł na spąg. Znajdujący się w pobliżu pracownicy oddziału szybowego oraz operator T. M. udzielili powodowi pierwszej pomocy i zawiadomili dyspozytora. Ratownicy zawieźli rannego na powierzchnię, skąd został odwieziony karetką do szpitala w L..

Powód miał świadomość, że nie wolno dokonywać żadnych prac na podszybiu w rejonie rozładunku wozów. Wiedział, że rozładunek powinien być dokonany wyłącznie na rampie rozładawczej, przez pracowników oddziału drogowego. Operator T. M. znał zasady transportu szynowego i wiedział, że rozładunki mogą odbywać się wyłącznie przy rampie rozładawczej.

Bezpośrednią przyczyną wypadku było wykonywanie rozładunku w miejscu do tego nieprzeznaczonym. Do zaistniałego zdarzenia przyczyniło się nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa pracy stanowiących naruszenie przepisów prawa górniczego i geodezyjnego. Sztymar zmianowy J. D. przez złą organizację pracy naruszył przepisy rozporządzenia ministra gospodarki z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w podziemnych zakładach górniczych, w § 10, z którego wynika, że osoby kierownictwa i dozoru ruchu oraz inne osoby kierujące zespołem pracowników powinny organizować i prowadzić prace w sposób zapewniający bezpieczeństwo pracowników zakładu górniczego oraz informować podległych im pracowników o przepisach i zasadach bezpiecznego wykonywania pracy. Nadto naruszył art. 212 pkt 3 k.p. z którego wynika, że osoba kierująca pracownikami jest obowiązana organizować, przygotowywać i prowadzić prace uwzględniające zabezpieczenia pracowników przed wypadkiem przy pracy. Pracownicy zespołu rozładawczego T. M. i A. K. naruszyli przepisy rozporządzenia ministra gospodarki z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w podziemnych zakładach górniczych w § 13 stanowiącym, że pracownicy powinni znać instrukcje oraz wykonywać pracę zgodnie z ustaleniami instrukcji. Nadto powód naruszył art. 210 k.p., z którego wynika, że powinien powstrzymać się od wykonywania pracy, gdy warunki pracy nie odpowiadają przepisom BHP i stanowią bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia pracownika albo wykonywana przez niego praca grozi takim niebezpieczeństwem innym pracownikom.

(...) na terenie, których firmy obce wykonują prace górnicze, przekazują do wiadomości tych firm wszystkie akty normatywne dotyczące przepisów BHP, obowiązujące w zakładach górniczych. Z materiałami tymi zaznajamiani są pracownicy na szkoleniach tygodniowych i okresowych. W(...) obowiązuje regulamin dotyczący wykonywania prac na torowiskach, z którego wynika, że upoważniony pracownik oddziału drogowego zgłasza sygnaliście szybowemu zamiar wykonywania prac na torowiskach. Po otrzymaniu takiego zgłoszenia sygnalista blokuje urządzenia przyszybowe, co skutkuje blokadą wrót. Po zakończeniu prac na torowisku upoważniony pracownik oddziału drogowego zgłasza sygnaliście informację o zakończeniu prac, który wyłącza blokadę. Z powyższej instrukcji jednoznacznie wynika, że roboty na podszybiu mogą być wykonywane jedynie przez pracowników oddziału drogowego w porozumieniu sygnalistą szybowym zakładu górniczego. Osoby te to pracownicy oddziałów górniczych. Zgodnie z aneksem nr 1 do regulaminu pracy kolei podziemnej na terenie (...) rozładunek materiałów odbywa się wyłącznie na stacjach materiałowych i wyłącznie przez upoważnionych pracowników oddziału drogowego (...).

Dowód: akta sprawy SR w Lubinie o sygn. IV P 261/14

W wyniku wypadku przy pracy w dniu 29 maja 2014 r. powód doznał złamania panewki i kolumny tylnej stawu biodrowego prawego, złamania wieloodłamowego miednicy - gałęzi kości łonowej i kości kulszowej po lewej

(bez większych przemieszczeń), złamania kości krzyżowej po prawej (z uszkodzeniem stawu krzyżowo-biodrowego), złamania wyrostka poprzecznego prawego kręgu L5, złamania żeber II - V po prawej oraz stłuczeniu płuca i krwiaka opłucnowego po prawej, stłuczenia barku prawego, częściowego uszkodzenia nerwu kulszowego prawego (w zakresie funkcjonalnym nerwu strzałkowego) z opadaniem stopy prawej, wtórnych, pourazowych zmian zwyrodnieniowych biodra prawego, pourazowego, podmiotowego zespołu bólowego kręgosłupa lędźwiowego.

Bezpośrednio po wypadku tj. od 29 maja do 3 czerwca 2014 r. powód był leczony w Oddziale (...) w L.. Zastosowano leczenie zachowawcze- postępowanie p/wstrząsowe i p/bólowe; założono wyciąg szkieletowy za kończynę dolną prawą. Pobyt w tym szpitalu trwał około tygodnia. W dniu 3 czerwca 2014 r powód został przyjęty do Oddziału (...) we W.. W ośrodku tym był leczony operacyjnie. W dniu 6 czerwca 2014 r. wykonano zabieg otwartej repozycji złamania panewki stawu biodrowego i tylnej kolumny miednicy po stronie prawej, ze stabilizacją wewnętrzną płytką (...) i śrubami. Podczas tego pobytu spionizowany, chodził o kulach z odciążaniem prawej nogi. Po wypisie ze szpitala długotrwale rehabilitowany ambulatoryjnie w poradniach rehabilitacyjnych w P.. W okresie od 23 lutego 2015 r. do 18 marca 2015 r. oraz od 4 kwietnia 2015 r. do 2 maja 2015 r. powód przebywał w sanatorium ZUS w L., w dniach od

13 listopada 2015 r. do 3 grudnia 2015 r. – w Oddziale (...) we W., w okresie od 4 stycznia 2016 r. do 25 stycznia 2016 r. - w sanatorium K. a od 18 marca 2016 r. do 10 kwietnia 2016 r. - w sanatorium ZUSW..

Leczenie powoda było długotrwałe i wiązało się z dolegliwościami bólowymi. Także rehabilitacja po takich urazach wiąże się z przykrymi doznaniem bólowymi i psychicznymi. Powód w przyszłości będzie wymagał okresowego leczenia rehabilitacyjnego oraz może (z dużym prawdopodobieństwem) wymagać leczenia operacyjnego - wszczepienia endoprotezy stawu biodrowego prawego. Urazy narządu ruchu (w tym złamania) oraz układu nerwowego (uszkodzenie nerwu strzałkowego) spowodowały utrwalone zmiany czynności układu ruchu: osłabienie zgięcia grzbietowego stopy prawej, pogorszenie chodu, niemożność szybkiego samodzielnego poruszania się (np. biegania) ze wszystkimi tego następstwami m.in. co do możliwości uprawiania sportu, niektórych zajęć hobbystycznych czy towarzyskich. Dodatkowo nawracający zespół bólowy kręgosłupa lędźwiowego ogranicza dźwiganie i długotrwałe przyjmowanie pozycji wymuszonej. Skutki obrażeń odniesionych w wypadku w dniu 29 maja 2014 r. powodują konieczność systematycznego, okresowego leczenia rehabilitacyjnego oraz mogą powodować konieczność okresowego przyjmowania leków p/bólowych oraz niektórych preparatów witaminowych. Powód może poruszać się samochodem osobowym dostosowanym oraz środkami transportu publicznego.

Kamica nerkowa, która była przyczyną dwukrotnego leczenia operacyjnego w 2017 r. jest u powoda schorzeniem samoistnym i nie ma żadnego związku z przebyłym wypadkiem w dniu 29 maja 2014 r. Także stwierdzany zespół metaboliczny - nadciśnienie tętnicze, otyłość, cukrzyca oraz stłuszczenie wątroby nie mają żadnego związku z tym wypadkiem

Powód nie wymaga "lepszego odżywiania", natomiast wymaga stałych obostrzeń dietetycznych z racji –niezwiązanych z wypadkiem - chorób metabolicznych- cukrzycy i nadciśnienia oraz kamicy moczowej. Przebyte złamanie przezpanewkowe biodra prawego powoduje wtórne, pourazowe zmiany zwyrodnieniowe tego stawu, wysokim prawdopodobieństwem może to wymagać w przyszłości leczenia operacyjnego - wszczepienia endoprotezy biodra. Zabieg taki wykonywany jest w ramach świadczeń objętych refundacją NFZ i powód nie powinien tu ponosić żadnych dodatkowych kosztów.

Powód obecnie nie wymaga pomocy osoby drugiej w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego.

Aktualny stwierdzony uszczerbek na zdrowiu powoda będący skutkiem wypadku przy pracy wynosi łącznie 80 % .

Powód jest pod stałą opieką psychiatryczną. W wyniku wypadku stwierdzono u niego „Zaburzenia adaptacyjne-rekacja depresyjna-przedłużona". Powód wymaga regularnej farmakoterapii w ramach leczenia psychiatrycznego w Poradni Zdrowia Psychicznego i wsparcia w ramach Poradni Psychologicznej. Oraz comiesięcznych wizyt u lekarza psychiatry które mogą odbywać się w ramach wizyt objętych finansowaniem przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Koszt wizyty lekarskiej w gabinecie prywatnym zawiera się w przedziale 100-150 zł. Koszt leków przeciwdepresyjnych jeśli zostaną zastosowane nie powinien przekroczyć 50 zł. Terapia z założenia jest długoterminowa powinna zamknąć się w przedziale czasowym 2-5 lat. Wypadek przy pracy ma wpływ na aktualne gorsze codzienne funkcjonowanie powoda Jest on mniej aktywny, praktycznie nie ma żadnych zainteresowań, ciężko czerpać mu jakiegokolwiek przyjemności z życia. Jest smutny i przygnębiony, martwi się o swój stan zdrowia somatycznego i brak możliwości pracy zarobkowej. Odsunął się od żony i córki. Powód zażywa lek uspokajający z grupy benzodiazepin - Alpragen oraz Pramolan. W przedłużającym się stanie depresji szczególnie zalecana jest terapia poznawczo-behawioralna, skierowana na rozwiązywanie problemów, wspierająca. Taka forma pomocy z reguły realizowana jest poza placówkami NFZ.

Powód w związku z wypadkiem przy pracy poniósł - wynikające z faktur - koszty leczenia w kwocie 2215,52 zł. Koszt leczenia powoda razem z dojazdami do specjalistów i kosztami rehabilitacji to średnio 600 zł miesięcznie.

Dowód:

- opinia zespołu biegłych internisty-gastrologa, neurologa oraz ortopedy z dnia 24 marca 2018 r. (k.561 -569);

- opinia uzupełniająca zespołu biegłych internisty-gastrologa, neurologa oraz ortopedy z dnia 15 lipca 2018 r. (k.630);
- opinia sądowno psychiatryczna z dnia 23 października 2018 r. (k.671-680)
- opinia uzupełniająca z dnia 11 grudnia 2018 r. (k.708-710);
- przesłuchanie świadka M. K., e-protokół z dnia 5 stycznia 2018 r. 01:59:25 i nast. (k.375);
- przesłuchanie powoda, e-protokół z dnia 16 lutego 2018 r. 01:41:35 i nast. (k.518-518v).

Średnie zarobki pracowników pozwanej spółki zatrudnionych na stanowisku, na którym pracował powód przez wypadkiem w okresie od 1 czerwca 2017 r. (wraz z nagrodami barbórkowymi) kształtują się na poziomie 3000 zł. netto miesięcznie.

Dowód:

- informacja -k. 715

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. przyznał powodowi:

a) decyzją z 30 czerwca 2015 r. - od 1 czerwca 2015 r. rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia do 31 maja 2016 r.

b) decyzją z 2 sierpnia 2016 r. - jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy w kwocie 62.400 zł.

c) decyzją z dnia 12 sierpnia 2016 r. - rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy od 1 maja 2016 r. i wypłacono wyrównanie świadczenia we wrześniu 2016 r. Powód nie zgodził się z tą decyzją organu rentowego i w wyniku jego odwołania wyrokiem Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z Legnicy z dnia 15 lutego 2017 r. uznano, że rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy należy przyznać od zaprzestania pobierania świadczenia rehabilitacyjnego tj. od 26 maja 2015 r. Wykonując ten wyrok organ rentowy decyzją z dnia 10 kwietnia 2017 wypłacił (w maju 2017 r.) należne wyrównanie.

Powód od 1 czerwca 2017 r. pobiera rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy w wysokości netto miesięcznie 2.236,80 zł, a od 1 marca 2018 r - 2.302,38 zł.

Decyzjami z dnia 6 października 2014 r., 2 października 2015 r. oraz 19 lutego 2016 r. (...) S.A. w W. przyznało powodowi w związku z zaistniałym wypadkiem odszkodowanie w łącznej kwocie 27.810 zł.

Dowód:

- decyzje PZU o przyznaniu odszkodowania (k.177-182);
- decyzja ZUS o przyznaniu jednorazowego odszkodowania (k.184);
- informacja ZUS z 2 października 2017 r. (k.338-338v);
- informacja ZUS z 3 grudnia 2018 r. (k.705).

W dniu 3 kwietnia 2017 r. powód wezwał stronę pozwaną do zapłaty kwoty 272.190,00 zł tytułem zadośćuczynienia, kwoty 4.232,32 zł tytułem odszkodowania oraz kwoty 2.500 zł tytułem rent. W odpowiedzi strona pozwana wskazała, że jest skłonna zawrzeć ugodę i zapłacić na rzecz powoda kwotę 20.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia.

Dowód:

- przedsądowe wezwanie do zapłaty (k.266-268);

- odpowiedź strony pozwanej (k.271-272).

III. wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa:

Na wstępie dwie uwagi natury ogólnej:

- po pierwsze, ponieważ obie strony reprezentowane są przez profesjonalnych pełnomocników obeznanych ze stanem faktycznym i prawnym sprawy, poniżej przedstawiono w sposób syntetyczny rozważania przedstawiające tok myślenia, który doprowadził sąd do rozstrzygnięcia merytorycznego, bez nadmiernego rozbudowywania poszczególnych wątków i danych zwartych w dostępnych - i znanych stronom - aktach zarówno niniejszej sprawy, jak i - dopuszczonych jako dowód - aktach sprawy SR w Lubinie o sygn. IV P 261/14,

- po drugie, należy zwrócić uwagę na specyfikę powypadkowych roszczeń odszkodowawczych. W tego typu sprawach mamy bowiem z jednej strony do czynienia z określonym stanem hipotetycznym (gdyby nie wypadek przy pracy – szczególnie przy rencie wyrównującej zarobki), z drugiej zaś - z brakiem wymogu drobiazgowej dokładności w ustalaniu należnych świadczeń, co umożliwia stosowanie przez sąd art. 322 k.p.c. (taką możliwość w przypadku roszczeń odszkodowawczych potwierdza orzecznictwo – por. choćby wyrok SN z 25 listopada 1999 r., II CKN 476/98) oraz kierowanie się zasadami racjonalności i doświadczenia życiowego, co też uczyniono.

1. podstawa odpowiedzialności strony pozwanej - art. 435 k.c.

Nie było w sprawie kwestionowane, że pozwana spółka –ze względu na charakter swojej działalności - jest zakładem wprawianym w ruch za pomocą sił przyrody w rozumieniu art. 435 k.c. i na tej podstawie ponosi cywilnoprawną uzupełniającą odpowiedzialność odszkodowawczą z wypadek przy pracy powoda.

Nawet jednak gdy uznać, że podstawę tę stanowi zwykła zasada winy (art. 415 k.c.) to ze względu na - opisane w ustaleniach faktycznych - zawinione zachowania osób kierujących pracownikami u strony pozwanej (szczególnie wydanie niezgodnego z przepisami bhp polecenia przez sztygara zmianowego J. D.) także i w tym przypadku strona pozwana uniknąć odpowiedzialności nie może.

2. przyczynienie się powoda do powstania szkody (art. 362 k.c.).

Sąd uznał, że powód w sposób istotny przyczynił się do powstania szkody. Wyjaśnić od razu trzeba, że ustalenia co do przebiegu wypadku sąd poczynił w oparciu o akta sprawy SR w Lubinie o sygn. IV P 261/14 (dowody tam zebrane są stronom doskonale znane), która toczyła się tymi samymi stronami i zakończyła prawomocnym rozstrzygnięciem. Zawnioskowane przez powoda dowody, których intencją było ustalanie innych faktów (sprzecznych z ustalonymi w powołanej sprawie Sadu Rejonowego) nie mogły zostać uwzględnione. Wiążące są bowiem ustalenia faktyczne w sprawie IV P 261/14. Brak jest zatem możliwości prowadzenia postępowania dowodowego celem poczynienia ustaleń innych (korzystnych dla powoda) aniżeli będących podstawę prawomocnego wyroku (art. 365 i 366 k.p.c.). Potwierdza to orzecznictwo sądowe (por. przykładowo wyrok SN z 8 marca 210r., II PK 249/09).

Z ustaleń faktycznych w sprawie IV P 261/14 wynika, że powód znając zasady rozładunku materiałów i wiedząc, że nie wolno mu było dokonać żadnych prac na podszybiu w rejonie rozładunku wozów z klatki, zignorował przepisy bhp i namówił maszynistę lokomotywy do pozostawienia wozu w celu rozładunku na podszybiu, gdyż chciał szybko rozładować koło do (...). Takie działanie powoda w sposób ewidentny naruszało przepisy i zasady bhp. Powód zatem w sposób istotny przyczynił się do wypadku. Sąd ocenił to przyczynienie na 40 % i pomniejszył o tę wartość wszystkie zasądzone na rzecz powoda świadczenia.

3. zadośćuczynienie za krzywdę - art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c.

Pojęcie krzywdy w rozumieniu art. 445 k.c. (i kryteria jego oceny prezentowane w orzecznictwie sądowym) pełnomocnikom stron (oraz Sądowi Apelacyjnemu rozpoznającemu ewentualną apelację od wyroku wydanego w niniejszej sprawie) jest doskonale znane. Wystarczy tylko wskazać, że obejmuje ono wszelkie następstwa uszkodzenia

ciała lub rozstroju zdrowia zarówno w sferze cierpień fizycznych (ból i inne dolegliwości), jak i w sferze cierpień psychicznych. Celem zadośćuczynienia jest przede wszystkim złagodzenie tych cierpień. Winno ono mieć charakter całościowy.

Oceniając rozmiar tak rozumianej krzywdy Sąd wziął pod uwagę przede wszystkim treść opinii biegłych sądowych oraz zeznania żony powoda, która jako osoba najbliższa i na co dzień mająca kontakt z powodem zna najdobitniej konsekwencje wypadku dla życia powoda. Wynika z nich bezsprzecznie jakie poważne następstwa zdrowotne miał dla powoda wypadek oraz jaki był zakres cierpień psychicznych i fizycznych powoda związanych z długotrwałym leczeniem, ograniczeniami ruchowymi oraz ograniczeniami w wykonywaniu niektórych życiowych aktywności.

Z tego tytułu krzywda powoda jest znaczna, a zadośćuczynienie należało rozważyć na poziomie 250.000 zł Trzeba jednak uwzględnić otrzymane przez powoda jednorazowe odszkodowanie z ZUS oraz PZU (po tej operacji operujemy na poziomie kwoty 160.000 -170.000 zł) oraz 40 % przyczynienie. Ostatecznie otrzymujemy właściwą – w ocenie sądu - kwotę 100.000 zł zasadzoną z odsetkami ustawowymi za opóźnienie zgodnie z żądaniem (art. 481 k.c. i 455 k.c. – wezwanie do zapłaty z 3 kwietnia 2017 r.). Żądanie wyższej kwoty Sąd uznał za nadmierne w stosunku do krzywdy powoda.

4. zwrot kosztów - art. 444§ 1 k.c.

Z opinii biegłych wynika, że wskazane niżej wydatki powoda pozostają bez związku z wypadkiem z dnia 29 maja 2014 r.:

- Faktura VAT nr (...) - czopki glicerynowe, lactulosa,
- Faktura VAT nr (...) – w całości,
- Faktura VAT nr (...) - lek wspomagający regenerację wątroby,
- Faktura VAT nr (...) - Rowatinex, Essentiale forte,
- Faktura VAT nr (...) - Rowatinex, Deespa,
- Paragon nr (...) - opłata za parking,
- Faktura VAT nr (...) - leki na cukrzycę (Siofor, Ins. Gensulin, paski Contour plus) i nadciśnienie (Amlozek),
- Faktura (...)/L. - Neurolipon, Polocard,
- Faktura (...)/L. - Nifuroksazyd,
- Faktura VAT nr (...) - Yitaton,
- Faktura nr (...) - DIH max, Controloc,
- paragon z (...) – wizyta u urologa z 8 grudnia 2015 r.,
- Faktura VAT nr (...) - Letrox, Magne-B6,
- Faktura (...) - Polocard, Rowachol, Magne B6, Essentiale,
- Faktura VAT nr (...) - w całości,
- Faktura VAT nr (...) - Spasmolina, Urosept, Magne B6,

- Faktura VAT nr (...) - leki na cukrzycę i nadciśnienie,
- Faktura VAT nr (...) - w całości,
- Faktura VAT nr (...) - No-Spa, Urofuragina, Wit. C,
- Faktura VAT nr (...) - w całości,
- Faktura VAT nr (...) - konsultacja dermatologiczna,
- Faktura VAT nr (...) - w całości,
- Faktura VAT nr (...) - w całości,
- Faktura VAT nr (...); Essentiale,
- Faktura VAT nr (...) – Buscopan, No-Spa,
- Faktura VAT nr (...) - Siofor, Amlozek, Contour,
- Faktura VAT nr (...) - Urosept, Rowatinex, MagneB6,
- Faktura VAT nr (...) - Spasmolina,
- Faktura VAT nr (...) - w całości,
- Faktura (...)/ L. - w całości,
- Faktura VAT nr (...) - Siofor, Amlozek, Contour,
- Faktura VAT nr (...) - w całości,
- Faktura VAT nr (...) - w całości,
- Faktura VAT nr (...) - Magne-B6, Rowatinex, pojemniki na mocz,
- Faktura VAT nr (...) - w całości,
- Faktura VAT nr (...) - Vichy Dercos,
- Faktura VAT nr (...) - kompresy jałowe, Urofuragin, Żuravit,
- Faktura VAT nr (...)-w całości,
- Faktura VAT nr (...) leki i środki p/cukrzycowe (Ins. Gensulin, Contoury paski), leki na nadciśnienie (Amlozek), na wątrobę (Essetil forte), drogi moczowe (Rowatinex), suplementacja magnezu (Magne-B6),
- Faktura nr (...) - za konsultację urologiczną,
- Faktura nr (...) - za zabieg urologiczny kruszenia kamieni moczowych,
- tabela na k.245 miesięczny koszt leków p/bólowych i regenerujących tkankę nerwową nie powinien przekraczać kwoty 100 złotych,
- Faktura VAT nr (...)- w całości,
- Faktura VAT nr (...) - w całości,

- Faktura VAT nr (...) - Esseliv Rowatinex, Olimp Chela mag B6,
- Faktura VAT nr (...) - leki i środki p/cukrzycowe (Siofor i Contour),
- Faktura nr (...) - w całości,
- Faktura VAT nr (...) - w całości,
- Faktura VAT nr (...) - w całości,
- Faktura VAT nr (...) - w całości,
- Faktura VAT nr (...) - Hepatil, Altacet Ice,
- Faktura VAT nr (...) - w całości poza pozycją Biofenac,
- Faktura VAT nr (...) - w całości,
- Faktura VAT nr (...) - w całości poza Witaminą D-forte,
- Faktura VAT nr (...) - niezasadna w całości,
- Faktura VAT (...) - Vichy Decros,
- Faktura VAT nr (...) - w całości,
- Faktura VAT nr (...) - w całości,
- Faktura VAT nr (...) - w całości poza żelem Voltaren.

Dlatego żądanie zwrotu kosztów leczenia uwzględniono w części. Ze stanowiącej element pozwu tabeli (k. 17 - 18 akt sprawy) uwzględniono - zgodnie z opinią biegłych internisty, neurologa i ortopedy (k. 565, 566) oraz psychiatry i psychologa (k.679 – lek alpragen i pramolol) - następujące pozycje:

- poz. 1 - 40 zł.
- poz. 2 - 40 zł.
- poz. 3 - 19,90 (sudocrem)
- poz. 4 - 28 zł.
- poz. 7 - 19,98 zł (alpragen)
- poz. 9 - 115 zł.
- poz. 10 - 79, 86 zł. (rewitanerw)
- poz. 12 - 100 zł.
- poz. 13 - 77,34 zł. (bez leku nifuroksazyd)
- poz. 14 - 92,53 zł. (bez suplementu vitaton)
- poz. 15 - 150 zł.
- poz. 16 - 130 zł.

- poz. 17 – 43,35 zł.
- poz. 18 – 24,67 zł.
- poz. 19 – 70,49 zł. (neurovit)
- poz. 20 - 22 zł.
- poz. 26 – 26,30 zł.
- poz. 29 – 32,20 zł.
- poz. 30 - 5,80 zł. (ibuprofen)
- poz. 35 – 40 zł.
- poz. 37 – 5,99 zł. (pyralgina)
- poz. 38 – 18,99 zł.
- poz. 39 – 39 zł.
- poz. 40 – 115,40 zł.(alpragen i revitanerw)
- poz. 41 – 62,80 zł. (thionery i tramal)
- poz. 42 – 8,62 zł (doreta)
- poz. 45 – 40 zł.
- poz. 46 - 26,30 zł. (pregabalin)
- poz. 49 – 29,70 zł (calcium osteo)
- poz. 50 - 40 zł.
- poz. 52 – 30,19 zł. (diclofenacum i solpadeine)
- poz. 53 – 5,50 zł. (paracetamol)
- poz. 55 – 24,99 zł (d-vitum forte)
- poz.56 – 100 zł.

Nadto z tabeli (k. 389) uwzględniono:

- poz. 3 – 40 zł.
- poz. 4 - 27 zł (alpargen)
- poz. 5 - 13,99 zł (ibum express)
- poz. 7 – 31,97 zł.
- poz. 8 – 100 zł.
- poz. 12 – 69,98 zł. (leki mydocalm i neurovit)

- poz. 13 - 47,50 zł (lek biofanac)
- poz. 15 - 24, 99 zł. (Vitamina D - forte)
- poz. 17 - 30,19 zł (bez szamponu)

Dodatkowo z tabeli - (k. 433) uwzględniono:

- poz. 1 - 100 zł
- poz 3 - 25 zł. (voltaren)

Razem wszystkie te pozycje dają kwotę 2215, 52 zł. - 40 % przyczynienie = 1330 zł, którą to kwotę zasądono z odsetkami ustawowymi za opóźnienie zgodnie z żądaniem (art. 481 k.c. i 455 k.c. po upływie 7 dni od doręczenia pozwu stronie pozwanej).

5. renty - art. 444 § 2 k.c.

Treść art. 442 § 2 k.c., rozumienie szkody w prawie cywilnym (art. 361§ 2 k.c.) i zasada pełnej jej kompensacji prowadzi do wniosku, że obowiązek pracodawcy zapłaty poszkodowanemu wskutek wypadku przy pracy renty cywilnej dotyczy różnych tytułów (świadczenia przyznawane na podstawie odmiennych przesłanek). Roszczenie o rentę przysługuje zatem poszkodowanemu w razie:

- całkowitej lub częściowej utraty przez niego zdolności do pracy zarobkowej (renta określana w praktyce jako wyrównawcza),
- zwiększenia się jego potrzeb,
- zmniejszenia się jego widoków powodzenia na przyszłość.

Każda z tych okoliczności może stanowić samodzielną podstawę zasądzenia renty, choć zawsze szkoda musi posiadać walor realny, nie zaś tylko teoretyczny (por. wyroki SN z 7 maja 1998 r., III CKU 18/98, z 6 października 2000 r., II UKN 10/00 i z 24 września 2009 r., II PK 65/09).

a) renta z tytułu utraconych zarobków.

Na wstępie trzeba wskazać, że daremna była - podjęta na ostatniej rozprawie przez pełnomocnika powoda - próba zakwestionowania prawidłowości informacji pozwanej o wysokości zarobków tzw. pracowników porównywalnych. Po pierwsze dlatego, że nie podano żadnych konkretnych zarzutów co do rzekomej nieprawidłowości poszczególnych kwot wynagrodzeń. Po drugie, zarobki podane przez pozwaną we wspomnianej informacji to tzw. kwoty netto, a zaprezentowana sądowi przez pełnomocnika powoda oferta z Powiatowego Urzędu Pracy zawierała kwotę brutto. Po trzecie wreszcie, celem wykazania ewentualnych nieprawidłowości w kwestionowanej informacji nie zostały przez pełnomocnika powoda złożone jakiegokolwiek wnioski dowodowe.

W zakresie merytorycznym wskazać należy, że powód od 1 czerwca 2017 r. (pierwszy pełny miesiąc po wniesieniu pozwu) otrzymuje rentę w kwocie 2.237 zł netto miesięcznie (od 1 marca 2018 r - 2.302 zł.) Średnie zarobki miesięczne netto pracowników porównywalnych za okres od 1 czerwca 2017 r. oscylują (razem z premiami barbórkowymi) w granicach kwoty 3. 000 zł netto miesięcznie (k. 715). Różnica to 763 zł. (od 1 marca 2018 r. - 698 zł.). Uwzględniając przyczynienie 40 % różnica ta wynosi 458 zł (od 1 marca 2018 r. - 419 zł). Ponieważ powód żądał z tego tytułu

326 zł miesięcznie, zatem taką właśnie kwotę zasądono od pełnego miesiąca po wniesieniu pozwu.

b) renta z tytułu zwiększonych potrzeb.

Powód domaga się z tego tytułu 1.000 zł miesięcznie wskazując, że na leki wydaje ok. 450 zł. plus dojazdy na zabiegi i do lekarza ok. 199 zł. Trzeba jednak zauważyć, że żona jak zeznała żona powoda (najlepiej przecież znająca skalę tych wydatków (k. 375), iż miesięczne koszty leczenia powoda to kwota od 500 do 700 zł. Potwierdził to powód w swoich zeznaniach (k. 518) wskazując na globalną kwotę - razem z dojazdami do specjalistów i kosztami rehabilitacji. Biegli uznali przy tym jednoznacznie że powód wymaga okresowego leczenia i rehabilitacji, a koszty leków to ok. 100 zł miesięcznie. Biorąc to wszystko pod uwagę sąd uznał za zasadne przyjęcie średniej miesięcznej kwoty 600 zł. Po uwzględnieniu 40% przyczynienia otrzymujemy kwotę 360 zł. (pkt Id wyroku).

c) renta z tytułu zmieszonych widoków powodzenia na przyszłość.

W przypadku tej renty należy wskazać na kilka założeń wstępnych. Otóż :

- po pierwsze, pod pojęciem "zmniejszenia widoków na przyszłość" trzeba rozumieć zmniejszenie lub pozbawienie szansy na uzyskanie w przyszłości określonych dochodów. Zmniejszenie widoków na przyszłość pokrywa się zatem w pewnym zakresie z ograniczeniem zdolności do pracy zarobkowej. Może też chodzić o ograniczenie możliwości osiągnięcia korzystnej sytuacji majątkowej w wyniku działań innych niż praca zarobkowa, np. zmniejszenie lub ograniczenie planów na przyszłość (pogorszenie szans życiowych), szansy odniesienia sukcesów sportowych albo naukowych, szansy zawarcia małżeństwa (por. wyrok SA w Krakowie z 11 października 2017 r., I ACa 565/17),

- po drugie, renta z tego tytułu (w odróżnieniu od renty z tytułu utraconych dochodów, czy renty w związku z istnieniem zwiększonych potrzeb) choć może stanowić samoistną podstawę zasadzenia określonej kwoty, to łączy się często (krzyżuje) z przesłankami stanowiącymi podstawę do zasadzenia innych świadczeń na rzecz poszkodowanego pracownika w szczególności zadośćuczynienia za krzywdę (art. 445 § 1 k.c.), choć wskazać trzeba, że zmniejszenie widoków powodzenia na przyszłość jako podstawę do zasadzenia renty należy oceniać według realnych możliwości poszkodowanego istniejących w chwili powstania zdarzenia wywołującego szkodę (wyrok SN z dnia 31 października 1966 r., II CR 372/66).

- po trzecie, trudno jest uchwycić samo wystąpienie i rozmiar „zmieszonych widoków powodzenia na przyszłość”. Także zatem w przypadku takiej renty przydatna okazuje się możliwość miarkowania przez sąd określonej kwoty z tego tytułu na podstawie art. 322 k.p.c.

Wychodząc z tych założeń sąd uznał, że powód ma zmniejszone szanse życiowe w sferze osobistej i majątkowej (brak możliwości uzyskania większych zarobków, zmniejszone aspiracje zawodowe, brak uzyskania pełnej sprawności, wykonywania pewnych prac i czynności życiowych). Dlatego - korzystając także z uprawnienia przewidzianego w art. 233 k.p.c. – uznano za odpowiednią z tego tytułu kwotę 500 zł. minus 40 % przyczynienie = 300 zł. (pkt Ie wyroku).

6. żądanie ustalenia odpowiedzialności na przeszłość – art. 189 k.p.c.

Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w uchwale z 12 kwietnia 1970 r. (III PZP 34/69), zasadzenie określonego świadczenia z art. 444 § 1 i 2 k.c. czy art. 445 k.c. nie wyłącza jednoczesnego ustalenia w sentencji wyroku odpowiedzialności pozwanego za szkody mające powstać w przyszłości z tego samego zdarzenia, a podstawą prawną powyższego jest art. 189 k.p.c. Ustalenie takie uzasadniane było w orzecznictwie sądowym zabezpieczeniem interesu prawnego poszkodowanego zasadzającego się na obowiązujących pierwotnie niekorzystnych regulacjach dotyczących biegu przedawnienia roszczenia odszkodowawczego oraz na złagodzeniu trudności dowodowych powodowanych wpływem czasu pomiędzy wystąpieniem zdarzenia wywołującego szkodę, a dochodzeniem jej naprawienia.

Na skutek ingerencji ustawodawcy, na mocy ustawy z 16 lutego 2007 r. (Dz.U. z 2007 r. Nr 80, poz. 538) wprowadzono art. 442¹ k.c. zgodnie z którego § 3, w razie wyrządzenia szkody na osobie, przedawnienie nie może skończyć się wcześniej niż upływem 3 lat od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia. Wcześniej okres przedawnienia wynosił 10 lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wyrządzające

szkodę. Jak widać więc, ewentualne dalsze roszczenia powoda nie są zagrożone przedawnieniem, co eliminuje interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności strony pozwanej na przyszłość na tej podstawie.

Sądowi znane jest stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z 24 lutego 2009 r. (III CZP 2/09), zgodnie z którym pod rządem art. 442¹ k.c § 3 k.c. powód dochodzący naprawienia szkody na osobie może mieć interes prawny w ustaleniu odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości. Wskazywane jednak przez Sąd Najwyższy w tym judykacie same ewentualne trudności dowodowe przy prowadzeniu procesu wiele lat po zdarzeniu nie są wystarczającym argumentem za przyjęciem istnienia interesu prawnego.

Niezależnie od tego, czy powód dysponowałaby (czy też nie) wyrokiem ustalającym, jego sytuacja prawna oceniana przez pryzmat obowiązków w zakresie dowodzenia przedstawia się w tożsamy sposób. W przypadku ujawnienia się nowej szkody na osobie powód obowiązany będzie wykazać nie tylko fakt jej wystąpienia, rozmiar i skutki przekładające się na ocenę wielkości krzywdy i ewentualnej szkody majątkowej, ale też związek przyczynowy ze zdarzeniem, za którego skutki odpowiada pozwana. Samą zaś zasadę odpowiedzialności pozwanej przesądza już rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie.

Interes prawny powinien być interpretowany z uwzględnieniem celowości wykładni tego pojęcia, konkretnych okoliczności danej sprawy i tego, czy strona może uzyskać pełną ochronę swoich prawa w drodze powództwa o świadczenie (tak: SN w wyroku z 27 stycznia 2004 r., II CK 387/02).

Powód wykazuje staranność w gromadzeniu kompletnej dokumentacji medycznej i ma do niej pełny dostęp (nota bene gwarantowany ustawą o prawach pacjenta), dlatego sąd nie dostrzega przyczyn, dla których na dalszym etapie leczenia - w razie ewentualnego ujawnienia się nowych schorzeń, co miejmy nadzieję nie nastąpi - miałyby on mieć trudności ze zgromadzeniem takiej dokumentacji, a co za tym idzie - z problemami dowodowymi, zwłaszcza, że obecnie placówki medyczne przechowują dokumentację niejednokrotnie w postaci elektronicznej. Powyższe skutkowało tym, że Sąd nie dopatrył się interesu prawnego po stronie powoda w ustaleniu odpowiedzialności strony pozwanej za szkody mogące powstać w przyszłości.

7. koszty procesu –art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

a) wartość przedmiotu sporu - 308. 069 zł (po rozszerzeniach).

b) stopień wygrania sprawy przez powoda : $100.000 \text{ zł} + 1330 + (326 \times 12) + (360 \times 12) + (300 \times 12) = 113. 162 \text{ zł} = 37 \%$

c) Koszty procesu po stronie powoda:

- koszty zastępstwa prawnego 5.400 zł. (§ 2 pkt 7 i 9 ust 1 pkt 5 rozporządzenia MS z 22.10 .2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych - brak podstaw do ich podwyższenia - sprawa jak wiele innych tego typu),

- uiszczona opłata od pozwu - 3.000 zł

Łącznie koszty $8.400 \times 37\% = 3.018 \text{ zł}$

d) koszty strony pozwanej – koszty zastępstwa prawnego 5.400 zł z tego $63\% = 3.402 \text{ zł}$

e) ostatecznie po wzajemnej kompensacji powód powinien zapłacić pozwanej 384 zł.

8. Koszty sądowe nieuiszczone - art. 113 u.k.s.c.

a) wydatki (świadkowie i biegli) – 3.300 zł, z tego $37\% = 1221 \text{ zł}$.

b) opłata od pozwu po rozszerzeniu (wps 308. 069 zł. $\times 5\% = 15.404 \text{ zł}$).

Powód uiścił 3.000 zł (w dalszej części zwolniony), pozostało $12.404 \times 37\% = 4.590 \text{ zł}$.

c) razem $4.590 + 1.221 = 5.811$ zł należne od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa.